

دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

معاونت تحقیقات و فناوری

عنوان طرح: طراحی و تعیین روایی و پایایی
پرسشنامه مولفه های تعیین کننده ی تمایل به
باروری در زنان شهر یزد (کد طرح: ۱۷۱۹۳)

گروه هدف: متخصصان و پژوهشگران

تهیه کننده:

مهدیه ممیزی

سال: ۱۴۰۳

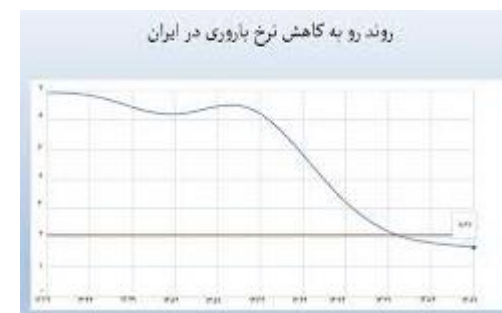
مقدمه :

در سی سال گذشته، یک چالش جمعیتی جهانی ظهور کرده است: کاهش قابل توجه در نرخ باروری. بسیاری از خانواده ها در سراسر جهان به دلایل مختلف زایمان را به تعویق می اندازند که ممکن است منجر به کاهش نرخ باروری مطلوب، کاهش طولانی مدت جمعیت و موانع توسعه پایدار شود (۱). علاوه بر این، تعداد فزاینده ای از افرادی که بی فرزند ماندن را انتخاب می کنند وجود دارد (۲). این الگوها به کاهش نرخ باروری در بسیاری از مناطق، به ویژه در کشورهای در حال توسعه کمک کرده و منجر به پیری جمعیت، نرخ بازنشستگی بالاتر، کمبود شرکت کنندگان نیروی کار و متعاقبا کاهش رشد اقتصادی و بهره‌وری شده است.

آمارها چه می گویند :

آمارها نشان می دهد که نرخ باروری جهانی از ۴/۵ تولد به ازای هر زن بین سال های ۱۹۷۰ و ۱۹۷۵ به ۲/۵ از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ کاهش یافته است. به طور مشابه، ایران به عنوان یک کشور در حال توسعه، طی دهه گذشته با کاهش قابل توجهی در نرخ باروری خود مواجه بوده است. از سال ۱۹۷۸ تا ۲۰۱۵، نرخ باروری ایران بیشتر به ۱/۹ کاهش یافت. برآوردهای اخیر نشان می دهد که نرخ باروری کل از ۱/۸ فرزند به ازای هر زن در اوایل دهه ۱۳۹۰ به ۲/۰۱ در اواسط دهه افزایش یافته است، اما در پایان این دوره دوباره به ۱/۷ کاهش یافته است. با توجه به این کاهش رشد جمعیت، دولت ایران در سال ۲۰۱۲ سیاست های تشویقی را اجرا کرد..

منابع:

1. Behboudi-Gandevani S, Ziaei S, Kazemnejad A, Khalajabadi Farahani F, Vaismoradi M, editors. Development and psychometric properties of the delayed childbearing questionnaire (DCBQ-55). Healthcare; 2018: MDPI.
2. Khadivzade T, Arghavani E, Shokrollahi P, Ghazanfarpour M, Kareshki H. Factorial structure of the Persian version of Childbearing Questionnaire in first time engaged couples in Iran. Journal of Obstetrics and Gynaecology. 2018;38(4):470-5.
3. Ranjbar M, Rahimi MK, Heidari E, Bahariniya S, Alimondegari M, Lotfi MH, et al. What factors influence couples' decisions to have children? Evidence from a systematic scoping review. BMC Pregnancy and Childbirth. 2024;24(1):223.
4. Araban M, Karimy M, Armoon B, Zamani-Alavijeh F. Factors related to childbearing intentions among women: a cross-sectional study in health centers, Saveh, Iran. Journal of the Egyptian Public Health Association. 2020;95:1-8.
5. Hashemzadeh M, Shariati M, Mohammad Nazari A, Keramat A. Childbearing intention and its associated factors: A systematic review. Nursing open. 2021;8(5):2354-68.
6. Khedmat L, Hashemzadeh M, Shariati M, Nazari A, Keramat A. Factors affecting childbearing decision making among Iranian couples: a qualitative study. Italian J Gynaecol Obstet. 2022;34(3):219-27.

ب) عوامل بازدارنده، شامل:

۱- ترجیحات

- داشتن بار مالی و فشار اقتصادی بر خانواده، کاهش کیفیت آموزش، مراقبت، رفاه و تغذیه سایر فرزندان، نگرانی از آینده فرزندان قبلی و ...

۲- نگرانی ها و تهدیدها

- داشتن شغل ثابت، درآمد قابل قبول، مسکن مناسب و ثبات عاطفی در زندگی زوجین قبل از بچه دار شدن

۳- ترس از تکرار تجربیات گذشته

- نگرانی درخصوص مشکلات بارداری و زایمان، تجربه مشکلات جسمی و رفتاری فرزندان قبلی، نگرانی درخصوص هزینه زایمان و ...

۴- ترجیحات شخصی

- محروم شدن از علایق، اوقات فراغت و تفریحات، نداشتن انرژی و حوصله ی بچه داری، بالابودن سن برای بچه دار شدن، داشتن مسئولیت های بیرون از خانه مثل اشتغال و تحصیل، داشتن مشکلات جسمانی، بهم خوردن تناسب اندام به دنبال بارداری، قرار دادن فاصله ی سنی مناسب بین فرزندان و ...

۵- بازداری های اجتماعی

- تمسخر در جامعه به دلیل داشتن فرزند زیاد، انتقاد رسانه ها و شبکه های اجتماعی، بی اعتمادی به مراکز نگهداری کودک و ...

عوامل مرتبط با تمایل به باروری

الف) عوامل تسهیل کننده، شامل:

۱- باورهای شخصی

- حمایت عاطفی در زمان پیری
- پشتوانه ای برای فرزندان در زمان بزرگسالی
- عاملی برای تقویت ارتباط زوجین
- داشتن زندگی شادتر
- داشتن قناعت برای مدیریت هزینه های زندگی
- لذت تربیت فرزندان با جنسیت متفاوت
- هرچه با به دنیاآمدنش روزی خود را هم می آورد

۲- سیستم ها و مشوق های حمایتی

- حمایت اطرافیان مانند نگهداری از بچه
- حمایت همسر در اداره امور خانه و مراقبت از بچه
- سیاست های تشویقی دولت
- تشویق اطرافیان برای بچه دار شدن

